

آیت‌الله حاج شیخ علی‌نهاوندی (متوفا به سال ۱۳۳۵ شمسی) به روایت معمّرین چیز

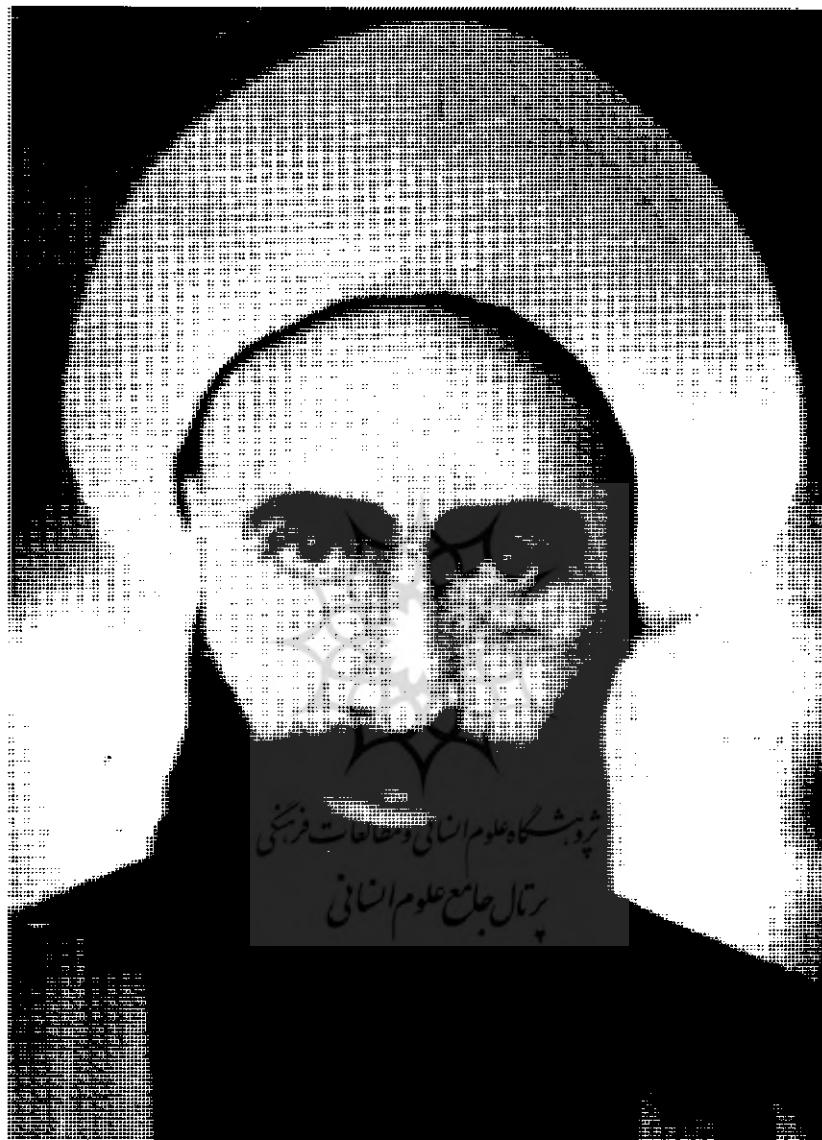
علی قاسم سوری

اشاره:

همشهری گرامی آقای علی قاسم سوری ، که در سال‌های اخیر با بنیاد شهید تهران همکاری دارند، در یک مأموریت اداری و بازدید از مرکز فرهنگی و گلزار شهدای امام‌زاده علی‌اکبر (ع) چیزدر از وجود مزار آیت‌الله حاج شیخ علی‌نهاوندی واقع در صحن امام‌زاده، مطلع می‌شوند و موضوع را با مؤسسه‌ی فرهنگی علیمرادیان در میان می‌گذارند (۸۴/۲۷۰).

مؤسسه‌ی ضمن استقبال از این اطلاع‌رسانی و تشکر از آقای سوری از ایشان درخواست می‌کند گزارشی درباره‌ی این شخصیت روحانی تهیه نمایند. آنچه می‌خوانید نتیجه‌ی بازدید، بررسی و مصاحبه‌ی کوتاه ایشان با چند شخصیت محلی از منطقه‌ی «چیز» است. به این امید که قدم بعدی را بستگان و شاگردان آن مرحوم بردارند و گزارش مشروح و مفصلی درباره‌ی فعالیت‌های این عارف و فقیه معاصر ایران تهیه و برای درج در فرهنگان ارسال نمایند. فرهنگان»

□ اولین مصاحبه‌ی کوتاهی که درباره‌ی آیت‌الله شیخ علی‌نهاوندی داشتم با حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقای رحمانی بود. ایشان هم‌اکنون مسئول هیئت امنای امام‌زاده علی‌اکبر(ع) و پدر بزرگوار سه شهید و ابوی استاندار سابق استان تهران هستند.

تمثال آیت‌الله حاج شیخ علی نهادنی (ره)

حاج آقای رحمانی ضمن تجلیل از این شخصیت آشنا و معروف در منطقه‌ی شمیرانات، اظهار داشتند:

... آیت‌الله شیخ علی نهاوندی، خواهرزاده‌ی آیت‌الله شیخ محمد نهاوندی بود (حافظ) و مفسر قرآن و صاحب تفسیر معروف نفحات الرحمن ۱۲۳۰ - ۱۲۵۳ ش). ایشان حدود چهل سال امامت مسجد جامع چیذر را به عهده داشت و صاحب آثاری است؛ از جمله کتابی به نام «تبیه الغافلین» که یکبار در زمان رضاشاه چاپ شد، اما وزارت معارف وقت از چاپ مجدد آن جلوگیری نمود. آن عالم بزرگوار شاگردانی تربیت کرده است؛ از جمله آیت‌الله حاج شیخ مصطفی ملکی، که امامت مسجد همت تجربیش را به عهده دارند.

□ در گفت و گوی مختصری هم که با حاج محمد حسن چیذری، از معتمدان محل، داشتم نکات و ویژگی‌های دیگری از حاج شیخ علی مطرح شد؛ از جمله گفتند: آیت‌الله نهاوندی نمونه‌ی تقوا و پرهیزگاری بود و امثال ایشان را در این روزگار کم‌تر می‌بینیم. ایشان جوان بود که از نجف به تهران (چیذر) آمد. اول مقیم رستم آباد شد. در آن زمان هنوز متأهل نشده بود. چندی بعد دختر مرحوم حاج نصرالله چیذری را به عقد خود درآورد.

این چهره‌ی جوان و روحانی خدادترس به تدریج اطرافیان خود را تحت تأثیر قرارداد و مورد احترام مردم منطقه قرار گرفت، به طوری که در سختی‌ها او را ملجاً و مراد و

پشتیان خود می‌دانستند. ایشان در امور خیریه پیشگام و در خدمت به اسلام، برای دیگران اسوه بود.

یکی از اقدامات ایشان احداث مسجد همت واقع در میدان تجریش، جنب آستانه‌ی امامزاده صالح، بود. بعدها امامت جماعت آن مسجد را - همان‌طور که اشاره شد - به یکی از شاگردان بر جسته‌ی خود، یعنی آیت‌الله ملکی سپرد.

یکی از افراد با تقویت نام مرحوم علی‌اکبر، غروب همان روزی که مرحوم آیت‌الله نهادنی را در امامزاده علی‌اکبر (ع) دفن کردند، دیده بود نوری از آسمان به طرف زمین می‌آید و جنازه‌ی آیت‌الله نهادنی را با خود به آسمان می‌برند.

□ گفت و گوی بعدی با سید محمد اسماعیل چیذری یکی دیگر از معتمدین محل بود.
آقای چیذری اظهار داشتند:

آیت‌الله نهادنی دارای علم نجوم بود و طی حدود سی سال امامتش در این مسجد، روز عید فطر هر سال را همیشه یک سال قبل از آن، پیش‌بینی می‌کرد و درست و دقیق هم در می‌آمد. هم‌چنین هر گاه کسی به منزل ایشان می‌آمد و دق‌الباب می‌کرد، ایشان می‌دانست چه کسی پشت در است و می‌گفت در را باز کنید، فلانی است.

وقتی نماز جماعت برگزار می‌شد مردم از نیاوران، رستم آباد، ازگل، درکه، قلهک، جماران، حصارولی، شاه آباد، اختیاریه و دزاشیب برای اقامه‌ی نماز و اقتداء به ایشان به مسجد قائم چیذر می‌آمدند.

منگک مزار آیت‌الله نهاوندی - صحن امامزاده علی‌اکبر (ع) - چیذر (تهران)

مرحوم نهادنی شخصیتی متفذ و مقتدر داشت و مرعوب حکومت وقت نمی شد.
حتی رضاخان که عمامه‌ی علماء را برابر می داشت ، جرئت نکرد عمامه‌ی ایشان را بردارد.

□ حاج غلامعلی چیذری ، برادر خانم آیت‌الله نهادنی نیز در این گفت‌و‌گو اطلاعاتی به این شرح در اختیار گذاشتند:

مرحوم شیخ علی نهادنی یک پسر و یک دختر داشت. پسر ایشان مرحوم عبدالحسین نهادنی بعد از انقلاب، در حدود چهل سالگی به رحمت ایزدی پیوست. فرزند مرحوم عبدالحسین (نوهی آیت‌الله نهادنی) طی سال‌های انقلاب در نوجوانی به شهادت رسید.
دختر ایشان سرکار خانم سعیده نهادنی هم‌اکنون ساکن اختیاریه است.^۱

۱- حاج غلامعلی چیذری در خلال صحبت‌هایش به حاج مرشد چلویی نیز اشاره‌ای کردند و به نقل از یکی از دوستانش راجع به ایشان خاطره‌ای گفتند. مرحوم حاج میرزا احمد عابد نهادنی (متوفی به سال ۱۳۵۷ ش) ملقب به «حاج مرشد» و متخلص به «اساعی» و همشهری آیت‌الله نهادنی ، در بازار تهران ، جنب مسجد جامع چلوکابی داشت و در عین حال شخصیتی وارسته و اهل معرفت بود. (رجوع کنید به کتاب «بهترین کاسب قرن» نوشته‌ی نوهی ایشان، از انتشارات نشر سپهان، سال ۱۳۸۳) و اما خاطره: ما چند نفر دوست و رفیق بودیم که معمولاً در سالن چلوکابی حاج مرشد ناهار می خوردیم . یکی از ما یک انگشت طلا در انگشت داشت و ما هرچه می گفتیم از انگشت استفاده نکند نمی پذیرفت. یک روز موضوع را به حاج مرشد گفتیم. ایشان فرمود من درستش می کنم. سپس وقتی که می خواست طبق عادت همیشگی اش، برای پذیرایی بهتر از مراجعته کنندگان ، روی غذای ما روغن مجلد ببریزد، خطاب به آن دوستمان گفت چرا نماز نمی خوانی؟ ایشان که غافل گیر شده بود گفت حاج آقا به خدا من نماز می خوانم. حاج مرشد گفت پس این انگشت طلا در دست تو چه کار می کند؟ و دوست ما، آن چنان تحت تأثیر کلام نافذ ایشان قرار گرفت که بلا فاصله انگشت طلا را از انگشت خویش در آورد و دیگر آن را به انگشت نکرد!